

Spørgsmål fra Niels Erik Søndergaard til spørgetiden ved regionsrådsmødet den 24. januar 2022.

Spørgsmål:

Det lykkedes heldigvis regionerne at overleve det politiske attentatforsøg, der blev rettet imod dem i perioden fra 2015 til 2019, da centraliseringen mistede pusten. Og hvornår har man set en statslig administration, der var bedre end en kommunal eller en regional administration! Jeg gratulerer regionerne med overlevelsen.

Men regionerne er desværre med vilje født med den fejlkonstruktion, at de ikke kan udskrive skat, fordi den daværende indenrigsminister dybest set ikke ønskede deres eksistens og helst ville centralisere dem væk.

Derfor har der i årenes løb været et abespil mellem staten og regionerne om at skaffe de nødvendige midler til sundhedsvæsenet. Eksempelvis har regionerne ikke haft penge nok til at ansætte personale nok til at sikre et godt arbejdsmiljø på sygehusenes afdelinger, og staten har ikke villet bevilge midler nok dertil. Dette problem var der ikke, hvis regionerne selv kunne udskrive skat. Derfor vil jeg stille nedenstående spørgsmål både til formanden for Regionsrådet i Region Syddanmark og til næstformanden for Regionsrådet i Region Syddanmark:

Kunne det tænkes, at regionerne i forhandlingerne med indenrigsministeren ville fremsætte forslag om, at regionerne fik en selvstændig skatteudskrivningsret?

Svar

De økonomiske rammer for såvel kommuner som regioner aftales som bekendt i årlige økonomiforhandlinger mellem regeringen og KL hhv. Danske Regioner.

I modsætning til kommunerne – og de tidligere amter – har regionerne ikke adgang til at udskrive skat.

Det betyder, at alle regionernes opgaver finansieres af penge "udefra" i form af bloktilskud m.v. fra staten og bidrag fra kommunerne, hvoraf bloktilskuddet udgør langt den største del.

Om det er godt eller dårligt, er langt hen ad vejen nok et spørgsmål om øjnene, der ser.

Dog hæfter jeg mig ved, at bloktilskuddet fordeles mellem regioner efter en række tilstræbt objektive kriterier og faktorer.

Det betyder fx, at fordelingen ikke kun sker ud fra indbyggertal, men at der også samtidig tages højde for aldersfordelingen i de enkelte regioner. Erfaringsmæssigt er der en snæver sammenhæng mellem alder og træk på sundhedsvæsenet, hvilket betyder, at en relativt større andel af det samlede bloktilskud altså fordeles til de tre regioner, hvor befolkningen er ældre end landsgennemsnittet – dvs. Nordjylland, Sjælland og Syddanmark. Modsat får Hovedstaden og Midtjylland alt andet lige et relativt mindre bloktilskud som følge en "yngre" befolkning.

Også en række socioøkonomiske variable indgår i fordelingen af bloktilskuddet mellem de fem regioner.

Med bloktilskuddet tilstræbes altså en så lige og retfærdig fordeling som muligt mellem regioner af den samlede, aftalte økonomi efter objektive udgiftsbehov. Og dermed altså også tilnærmelsesvist lige muligheder på tværs af landet for at drive et ensartet sundhedsvæsen.